

ORASAM

AYLIK BÜLTENİ

Aralık 2021/ Sayı:49

KIRGIZISTAN VE TÜRKİYE DIŞ İŞLERİ BAKANLARI İKİLİ İŞ BİRLİĞİNİN GÜNCEL KONULARINI GÖRÜŞTÜ

Kırgızistan Dışişleri Bakanlığı Basın Servisi'nin verdiği bilgiye göre, 2 Aralık 2021 tarihinde Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Dışişleri Bakanları Konseyi'nin Stockholm'deki (İsveç) toplantısı kapsamında Kırgızistan Dışişleri Bakanı Ruslan Kazakbayev ile Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu arasında bir görüşme gerçekleşti. Görüşmede siyasi, ticari, ekonomik ve kültürel-insani alanlarda ikili iş birliğinin güncel konularına ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu ve Kırgızistan ile Türkiye devlet başkanları ikili zirvelerinin devamı niteliğinde bir toplantının İstanbul'da gerçekleştirilmesi konusu ele alındı. Gerçekleştirilen görüşmede iş birliğinin öncelikli alanlarının canlandırılmasına, Kırgızistan-Türkiye iş birliğinin

güçlenmesine ve geliştirilmesine yönelik önlemlerin alınmasının önemi vurgulandı.

Ayrıca daha önce varılan anlaşmaların tam olarak uygulanmaya geçirilmesinin önemine dikkat çekildi. AGİT ve Birleşmiş Milletler (BM) çerçevesinde iş birliğinin yanı sıra TÜRKSOY da dâhil olmak üzere Türk Devletleri Teşkilatı'nın seçilmiş organlarındaki adaylara karşılıklı destek konuları ele alındı.

Kırgız Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında diplomatik ilişkilerin kurulmasının 30. yıl dönümü dolayısıyla taraflar, yaklaşan etkinliklerin programını da değerlendirerek, üst düzeyde planlanan ziyaret ve toplantıları da ele aldılar.

TÜRKİYE'DEN KIRGIZİSTAN'A YENİ BİR TEKSTİL FABRİKASI YATIRIMI

Kırgızistan'ın Yatırım ve Kalkınma Ajansı, Türkiye'den bir yatırımcıyla birlikte, 2022'de artık kullanılmayan Kara-Balta halı fabrikası temelinde yeni bir tekstil fabrikası açmayı

planlıyor. İlgili haber, Kırgızistan Yatırım ve Kalkınma Ajansının basın servisi tarafından bildirildi.

İkili toplantı 3 Aralık'ta gerçekleşti ve projenin uygulanması için atılacak diğer adımlar taraflar tarafından ele alındı. Daha sonra yatırımcının Kara-Balta'ya giderek fabrika yapımıyla ilgili bilgi aldığı belirtildi. Proje, 25 milyon dolarlık yatırımla Dekna Bışkek Tekstil tarafından hayata geçirilecek. Yatırımcının, fabrikanın inşası için şimdiden 400.000 dolar yatırım yaptığı açıklandı.

Yatırım ve Kalkınma Ajansı, yeni nesil girişimin kümelenme yaklaşımı nedeniyle benzersiz olduğunu, çünkü üretim sonrası artık ürünlerin tekrar iplik ve kumaş gibi malzemelere dönüştürülerek neredeyse atıksız üretimi içerdiğini belirtti. İlk etabın devreye alınmasından sonra işletmenin faaliyetlerinin genişletilmesi ve bütün bir tekstil kümelenmesinin tesis edilmesi planlanmaktadır. Projenin yaklaşık bin kişiye istihdam yaratması bekleniyor.

KIRGIZİSTAN'DA YENİ AYAKKABI FABRİKASI AÇILDI

6 Aralık'ta Bışkek'te bir ayakkabı fabrikası açıldı. İlgili haber, Kırgızistan Yatırım ve Kalkınma Ajansı basın servisi tarafından bildirildi. Verilen bilgiye göre proje bu yıl, daha önce Heilongjizang LLC tarafından tamamlanmış olan iplik ve inşaat eldiveni üretimi projesinden elde edilen gelirin yeniden yatırıma dönüştürülmesiyle hayata geçirildi.

Yatırım ve Kalkınma Ajansı'na göre, "Bu ürünlerin üretiminin ülkede bir benzerinin bulunmadığını, işletmenin ithal ikameci ve ihracata yönelik olduğunu (%40'tan fazlası Kazakistan pazarına ihraç edilmektedir) belirtmek gerekir." Aynı zamanda şirketin, yakın gelecekte üretim hattını genişletmeyi ve spor ayakkabı üretmeyi planladığı belirtildi. 2018 yılında Yatırım Ajansı'nın desteğiyle Heilongjizang tarafından iplik ve inşaat eldiveni üretimi için bir işbirliği

projesi başlatılmıştı. Kırgızistan'da ilk fabrika ise 28 Ağustos 2019'da yüksek kaliteli iplik ve inşaat eldiveni üretimi için açıldı. Tesislerin inşaatına toplam 2 milyon dolar yatırım yapıldığı kaydedildi.

OSTİM, YENİLENEBİLİR ENERJİ PROJELERİ MÜZAKERELERİ İÇİN BİŞKEK'E 11 TEMSİLCİ GÖNDERECEK

OSTİM Yenilenebilir Enerji ve Çevre Teknolojileri Kümelenmesi "Enerjik" çatısı altında birleşen ve bu alanda faaliyet gösteren OSTİM Organize Sanayi Bölgesi şirketler grubu, Kırgız girişimcilerle planlanan B2B görüşmeleri için Bişkek'e

11 kişilik bir heyet gönderecek.

Kırgızistan Dışişleri Bakanlığı basın servisinin açıkladığına göre, Kırgızistan'ın Türkiye Büyükelçisi Kubaniçbek Omuraliev'in 7 Aralık'ta OSTİM Enerjik temsilcileriyle yaptığı görüşmede muhtemel projelerin ele alındığı bildirildi.

Görüşmede ayrıca, 11 Enerji firmasının temsilcilerinden oluşan bir heyetin Kırgızistan'a yapacağı ziyaret ve Kırgız girişimcilerle B2B görüşmeleri ele alındı.

Büyükelçi Omuraliev, Türk tarafına Kırgızistan'daki enerji sektörü ve iş koşulları hakkında bilgi verdi. Kırgızistan'ın hidroelektrik alanındaki büyük potansiyelini vurguladı ve hükümetin küçük hidroelektrik santrallerinden elektrik alımı için 10 yıl garanti verdiğini ifade etti.

Omuraliev, "GSP +" programı, düşük vergiler ve bölgedeki diğer ülkelere göre iş yapmak için liberal mevzuat kapsamında üretilen ürünlerin Avrasya Ekonomik Birliği ve Avrupa Birliği pazarlarına gümrüksüz ihracat olanakları hakkında da bilgi verdi.

OCAK-EKİM AYINDA KIRGIZISTAN VE TÜRKİYE'NİN TİCARET HACMİ 661,1 MİLYON DOLARI BULDU

Kırgızistan'ın bağımsızlığının 30. yıldönümü ve Kırgızistan ile Türkiye arasında diplomatik ilişkilerin gelişimine adanmış bir konferans 17 Aralık'ta Ankara Kriz ve Politika Araştırma Merkezi'nde (ANKASAM) düzenlendi.

Kırgızistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı basın servisinin haberine göre, Görüşmede Kırgızistan'ın Türkiye Büyükelçisi Kubaniçbek Omuraliev, Kırgızistan ve Türkiye'nin kısa sürede önemli alanlarda siyasi diyalog ve işbirliğini geliştirmede büyük adımlar attığını söyledi.

Kubaniçbek Omuraliev'e göre, iki ülke arasındaki ticaret cirosunu 1 milyar dolara çıkarmak için devlet başkanları tarafından verilen görev yerine getirildi. Ocak-Ekim 2021'de iki ülke arasındaki ticaret cirosu 661,1 milyon dolara ulaştı.

Toplamda ise 2020 yılının aynı dönemine göre 263,6 milyon dolar arttı.

Ayrıca etkinlik sırasında Kırgızistan'ın ekonomik ve turizm potansiyeli ile ilgili videolar da gösterildi.

KIRGIZİSTAN HALI FABRİKASININ GELİŞTİRİLMESİ İÇİN DEV YATIRIM

Yatırım Bakanlığı Bakanı Vekili Nuradil Bayasov, 24 Aralık'ta Bişkek'te düzenlediği toplantıda, "Gelecek yıl Kara-Balta halı fabrikasının yeniden faaliyete geçmesi de dâhil olmak üzere 6'dan fazla yatırım projesini hayata geçirmeyi planlıyoruz." dedi. İlgili haber 24 Aralık günü tazabek.kg resmi internet sayfasında yer aldı.

Ayrıca, Bakan Vekili Sayın Bayasov; "Son 4 ayda yatırımcı ile tüm anlaşmalarda uzlaştık. Yatırımcı, bu projeye şimdiden 400 bin dolar yatırım yaptı. Bunlar, konsolide ve hızlı bir şekilde hareket edebilmeleri için bir hisse payının geri alınmasıyla mevcut onarımlarla ilişkili yatırımlardır" dedi.

Projenin maliyetinin 25 milyon dolar olarak tahmin edildiğini ve 800 ila 1000 arasında alınacak işçi ile yeni bir iş gücü yaratılacağını da sözlerine ekledi. Ayrıca Bakan, "Bu, komşu ülkelerden farklı olarak yeni ürünlerin üretileceği yeni bir tekstil kümelenmesidir. Kırgız Cumhuriyeti'ndeki tüm tekstil faaliyet kalıntılarının bu fabrikada işlenerek, ürünlerin %100'ünü ihracata katılacak şekilde işlenmesi hedeflenmektedir. Bugün bu şirketin yurt dışından gelen kurucularını ağırladık. Müzakereler sırasında Kırgızistan'ın olanakları, onlara sağlamaya hazır olduğumuz faydalar ve tercihler hakkında da konuştuk. 2022'nin sonunda projeyi başlatabilmek için tüm faaliyetleri hazırlayacağımızı umuyoruz. Zaten bu şirketin ürün ihracatı yapabilmeleri için önümüzdeki 4 yıl boyunca sözleşmeleri var", dedi.

KAZAKİSTAN, BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ İLE ENERJİ ALANINDA BİR DİZİ YATIRIM ANLAŞMASI İMZALADI

Kazpravda.kz muhabeirine göre, Enerji Bakanı Magzum Mirzagaliyev, EXPO 2020 Dubai'de Kazakistan Ulusal Günü kapsamında BAE'de (Dubai) düzenlenen ticaret ve yatırım forumunun sonuçlarının ardından BAE ile enerji alanında bir dizi yatırım anlaşması imzalandığını söyledi. Forumu Kazakistan Cumhuriyeti ve BAE'nin devlet kurumları, iş çevreleri, firmaları ve kalkınma kurumlarının temsilcileri katıldı.

Bakan Mirzagaliyev bu konuda şunları aktardı: "Enerji sektörü de dâhil olmak üzere yabancı yatırımları ülkemize çekmekten bahsediyoruz. Arap yatırımcılar 6 milyar doların üzerinde yatırım yapmaya hazır. Yaklaşık 5 gigawatt kapasiteli yeni santrallerin oluşturulmasından bahsediyoruz, bunların 2 gigawatt'ı güneş santralleri, 2 gigawatt'ı rüzgâr tribünleridir." Ayrıca Bakan, BAE yatırımcılarının yenilenebilir enerji sektörüne ilgi gösterdiğini söyleyerek, "Bizim tarafımızdan arsalar sağlanıyor. Ayrıca, sistemi işletmecisi tarafından bağlantı noktalarının, yani bu elektriğin sağlanacağı noktaların inşası da gerekli olacaktır," dedi.

Magzum Mirzagaliyev'in bu projelerin, elektrik sektörünün gelişmesinin ve yeni kapasitelerin geliştirilmesinin sağlanması açısından önemli olduğunu vurguladı. "Biliyorsunuz

ki günümüzde tüm dünya ve Kazakistan'ın bir istisna olmadığını, yeşil enerji ve ekonomiye yöneldiğini biliyorsunuz, bu nedenle yenilenebilir kaynaklara bu tür yatırımlar çok gerekli. Önümüzde hedeflerimiz var. Bu hedeflere göre Paris Anlaşması uyarınca emisyonları 2030 yılına kadar% 15 azaltmamız gerekiyor. Ayrıca Devlet Başkanı Kazakistan'ın 2060 yılına kadar karbon tarafsızlığına ulaşma gerektiğini açıkladı. Bu bağlamda böyle projeler sayesinde 'yeşil raylara' geçiş sağlanacak", Mirzagaliyev dedi.

Günümüzde BAE şirketleri Kazakistan'da toplam değeri 3,5 milyar doların üzerinde olan 11 büyük yatırım projesinin uygulanmasına katılmaktadır.

ÖZBEKİSTAN VE KAZAKİSTAN ARASINDA 5,9 MİLYAR DOLARLIK PROJELER İMZALANDI

Özbekistan Yatırım ve Dış Ticaret Bakanlığı basın servisinden verilen bilgiye göre, Kazakistan'ın başkentinde Özbekistan-Kazakistan iş forumu ve Özbekistan-Kazakistan iş Konseyi'nin 4. oturumu gerçekleşti. Toplamda 2 milyar ABD doları tutarında 15 anlaşma imzalandı.

Haberde bildirildiği üzere, Kazakistan'da Özbek sermayesinin yer aldığı 1400 işletme faaliyet göstermektedir. Forumdan bir gün önce, iki ülkenin iş adamları ayrıca Türkistan bölgesinde 600 milyon dolarlık anlaşmaya vardılar.

Forum sırasında bakanlıklar, kurumlar, sanayi dernekleri ve iş dünyası temsilcileri iş birliği fırsatları hakkında görüştüler ve gelecek vaat eden ortak projeleri ele aldılar. Toplantı katılımcıları, "G2B" ve "B2B" formatlarındaki müzakereler sırasında önerilen projeler için devlet desteğinin uygulama yönlerini ve mekanizmalarını görüştü.

Bakanlık, forumun sonuçlarına göre imzalanan ticaret sözleşmeleri ve ikili anlaşmaların toplam 5,9 milyar dolarlık değere ulaştığını bildirdi. Yapılan anlaşmalar, önümüzdeki

birkaç yıl içinde 20 ila 30 bin kişilik yeni istihdam sağlayacak. Toplantı sonrasında Özbekistan Cumhuriyeti Ticaret ve Sanayi Odası ve Kazakistan Cumhuriyeti Ulusal Girişimciler Odası, Özbekistan-Kazakistan iş Konseyi'nin 2022 yılı için temel eylem planını onayladı.

KAZAKİSTAN'IN ARABALARI İHRACATI ARTIYOR

Kazakistan Ulusal İstatistik Bürosu'na göre, bu yılın ilk 10 ayı içerisinde binek otomobil üretimi, 61.800 adet olarak gerçekleşip, bir önceki yıla göre %19 artarak rekor kırdı. İlgili haber, energyprom.kz internet sitesinde yer aldı.

Değer bazında, geçen yılın aynı döneminde 460,9 milyar tenge tutarında olan araba, treyler ve yarı römork üretimi bu yılın ilk on ayında 556,9 milyar tengeye ulaştı. Bu değer, Kazakistan'ın makine üretim sanayinin %31,6'sını oluşturmaktadır. Ayrıca sektöre yapılan sermaye yatırımları, on ayda 9,6 milyar tengeye ulaşarak makine üretim alanındaki tüm sermaye yatırımlarının yaklaşık %21'ini oluşturdu. İhracatla ilgili olarak, Kazakistan Otomotiv İşbirliği (AKAB)

derneğinin verilerine göre, bu 2021 Ocak-Ekim döneminde 9.700 otomobil ihraç edildi. Yıllık büyüme oranı %60'ın üzerinde gerçekleşti. Ayrıca toplam göstergeler, 2019'un tamamının ihracat hacimlerini 3,7 kat aştı.

Böylece, Kazakistan'da üretilen tüm arabaların %16'sı ihraç edildi. Kazakistan otomobil endüstrisinin ana ihracat ülkesi yıl içerisinde 5.600 otomobil ile iki katına çıkan Rusya pazarıdır. Ayrıca, Özbekistan'a ihraç edilen araçlar da bir önceki yıla göre %13 artarak 3600'e çıkmıştır. Buna ek olarak, Kazak otomobilleri Belarus'a (464 adet) ve Kırgızistan'a (110 adet) da ihraç ediliyor. Ayrıca, Kazakistan Cumhuriyeti'nde Kostanay "SaryarkaAvtoProm" fabrikasında üretilen ürünler popüler ihracat markası Chevrolet markası altında ilk kez sunulmaya başlandı. Bu markanın 4 bin otomobili dış pazarlara teslim edildi. Ayrıca, söz konusu fabrikadan 2,3 bin JAC aracı ihraç edildi, bu da geçen yıla nazaran 2,2 kat artış gösterdi.

3500 araç ile ihraçta yer tutan bir diğer otomobil markası Hyundai olmuştur. Söz konusu markanın araçları Kazakistan Cumhuriyeti'nin Almatı şehrinde Hyundai Trans Kazakistan fabrikasında üretiliyor. Sektörde yüksek üretim oranlarını korumak ve ürün ihracatını aktif olarak teşvik etmek ülkenin öncelikli hedeflerinden biri olmaya devam ediyor. Kazakistan Cumhuriyeti otomobil endüstrisi mevcut başarılarıyla olumlu eleştiriler alıyor

KAZAKİSTAN'DAN KIRGIZİSTAN'A 1000 ADET OTOBÜS İHRACATI

Kazakistan Başbakanlığı basın servisi tarafından 7 Aralık'ta yapılan açıklamaya göre, Kazakistan Kırgızistan'a 1000 adet Yutong marka otobüs ihraç etmeyi planlıyor. Öncesinde, Aralık 2020'de Kazakistan'da Yutong markasının otobüslerini

üretmek için bir ortak tesis açılmıştı.

Kırgızistan Bakanlar Kurulu Başkanı Akılbek Caparov'un 8 Aralık'ta Kazakistan'a yaptığı ziyaret kapsamında, Nur-Sultan'daki Hükümet Konağı'nda otobüs alımına ilişkin muhtıra imzalandı. Muhtıra, Kazakistan Ticaret ve Entegrasyon Bakanı Bahıt Sultanov, Kırgızistan Ekonomi ve Ticaret Bakanı Daniyar Amangeldiyev, Bişkek Belediye Başkanı Aybek Cunushaliyev ve Allyur Group Yönetim Kurulu Başkanı Andrey Lavrentyev arasında imzalandı.

Kazakistan Başbakanlığı basın servisine göre, muhtıra, 2022 yılında Kazakistan'da üretilen 1.000 adet Yutong marka elektrikli, gazlı ve dizel otobüs ile 100 adet özel ekipmanın Kırgızistan'a leasing bazında tedarik edilmesini kapsıyor.

Ayrıca, otobüslerde n yanı sıra elektronik sevk sistemi ve "Onay Pay" otomatik ödeme sistemi ile donatılacağı da gelen bilgiler arasında.

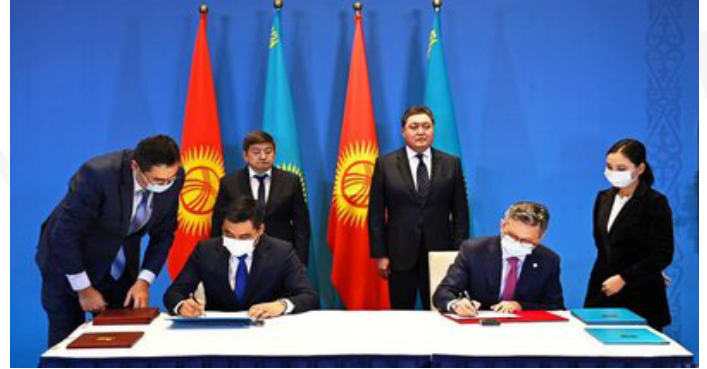
KAZAKİSTAN İLE KIRGIZİSTAN ARASINDA TİCARET HACMİNİN 2 MİLYAR DOLARA ÇIKARILMASI PLANLANIYOR

Ticaret ve Entegrasyon Bakanlığı'nın basın servisi, kapital.kz haber ajansına yaptığı açıklamada, Kazakistan ve Kırgızistan sınırında bir endüstriyel ticaret ve lojistik kompleksinin inşa edileceği bildirildi.

2021'in ilk 9 ayı içinde ülkeler arasındaki ticaret 680,7 milyon dolara yükseldi. Karşılıklı ticaret hacmini 1 milyar dolara kadar çıkarma ve gelecekte ikili ticareti 2 milyar dolara çıkarma görevi belirlendi.

Bakanlık açıklamasında; "Taraflar, Avrasya ürün transit sistemine daha ileri entegrasyon ile tek bir ürün nakliye ağının oluşturulması konusunun uygulanmasına geçmeyi planlıyor. 7 Aralık 2021'de Kazakistan Ticaret ve Entegrasyon Bakanı Bahıt Sultanov ile Kırgız Cumhuriyeti Ekonomi ve Ticaret Bakanı Daniyar Amangeldiyev iki belge imzaladı. Kırgızistan'da toptan dağıtım merkezlerinin oluşturulması ve işletilmesine yönelik Ortak Eylem Planına ("Yol Haritası") göre, çeşitli faaliyetler öngörülüyor: toptan dağıtım merkezlerinin yerlerinin belirlenmesi, finansman konusunun çözülmesi, mühendislik ve teknik iletişimin sağlanması" ifadelerini kullandı.

Ana belgeler olan "mali ve ekonomik model" ile "toptan dağıtım merkezlerinin inşaatı konsepti" önümüzdeki yılın ilk çeyreğinde hazırlanacak. Uzmanların tahminlerine göre, önerilen tedbirlerin etkisinin Kırgızistan'dan gelen meyve

ve sebze ihracatındaki artışın yaklaşık iki kat olacağı, 90 milyon dolar seviyesinden 175 milyon dolara çıkacağı tahmin ediliyor.

Ticaret ve Entegrasyon Bakanlığı, "Taraflar, sınır bölgesinde bir endüstriyel ticaret ve lojistik kompleksi oluşturmak için birlikte çalışmaya devam ediyor. Karasu ve Ak-Tilek gümrül kontrol noktaları bölgesinde kompleksin oluşturulması ve işletilmesine yönelik imzalanan Ortak Eylem Planı, anlaşmaların devamı niteliğinde olup gerekli tüm hazırlık, düzenleyici ve yatırım tedbirlerini içeriyor," şeklinde açıklamalarda bulundu.

KAZAKİSTAN'IN KARAGANDA BÖLGESİNDE YENİ İŞLETMELER AÇILDI

Kazakistan Başbakanı Askar Mamin, 10 Aralık'ta Karagan'da bölgesine bir çalışma ziyareti gerçekleştirdi. Başbakan, yeni sanayi tesislerinin ve sosyo-kültürel tesislerin açılışında yer aldı ve bölge sakinlerine devlet nişanları verildi.

CentralAsia.news internet sitesi tarafından yayınlanan habere göre, Askar Mamin, Forever Flourishing'in (Orta Asya) sembolik lansmanına katıldı. Bu yeni tesisin kapasitesi yılda 90.000 ton metal ürün üretebilecek kapasitede olup, Kazakistan'ın inşaat sektörüne gerekli bileşenleri sağlayacaktır ve ihracatı artıracaktır. Aynı gün Başbakan, Allur ve Tatneft'in ortak girişimiyle KamaTyresKZ lastiklerinin üretimi için bir fabrikanın inşasının devam ettiği Saran'daki Saran sanayi bölgesini ziyaret etti. Tesisin yıllık 3.5 milyon lastik kapasitesi olacak. Tesisin 2022'nin dördüncü çeyreğinde devreye alınması planlanıyor.

Ayrıca, tesisin uzmanlarının, gelecekte üretilecek ilk ürün numunelerini Başbakan'a gösterdiği de gelen bilgiler arasında.

ÇİMKENT'TE İKİ KAZAK-ÖZBEK ORTAK İŞLETMESİ AÇILACAK

Kazakistan'da yerel basının, şehrin akimatına (Kazakistan'da bölgesel yürütme organı) atıfta bulunarak yayınladığı habere göre, Çimkent'te iki ortak Özbek-Kazak yatırımının

başlatılması planlanıyor. İlgili haber 13 Aralık günü centralasia.media internet sitesinde yer aldı.

Yeni üretim tesisleri Ontustik özel ekonomik bölgesinde faaliyete geçecek. Bu tesisler 2021-2025 döneminde hayata geçirilmesi planlanan "282 Proje" listesine dâhil edildi.

Yerel yetkililere göre, Özbekistan'dan bir yatırımcının metal işleme tesisi inşa etme niyeti şu anda değerlendiriliyor. Tesis projesinin 6,3 milyar tenge (14,5 milyon dolar) olduğu tahmin ediliyor. Planlanan ikinci tesisin yıl sonunda açılması planlanıyor. Taraflar, 375 milyon tenge (862,9 bin dolar) değerinde kağıt hijyen ürünleri üretimini gerçekleştirmeyi hedefliyor. Yılda 1.8 bin ton kağıt üretilmesi planlanıyor.

2021 Aralık ayı başında iki ülkenin temsilcileri ortak bir iş forumu düzenledi ve 2 milyar dolarlık yatırım anlaşmaları da dahil olmak üzere toplam 6 milyar dolar değerinde ikili anlaşmalar yapıldı.

ALMATI BÖLGESİNDE BÜYÜK SERA KOMPLEKSİ AÇILDI

Almati Bölgesindeki Kapşagay şehrinde, domates yetiştirmek için yapılan sera kompleksinin 4. aşaması açıldı. Sera alanı toplam 4 hektarlık bir alanı kaplamaktadır. Yerel mülki idare'nin (Akimat) basın servisine atıfta bulunan Kapital.kz ajansının haberine göre, bu proje ile bölgeye yaklaşık olarak 3,5 milyar tengelik yatırım sağlandı.

Açılış töreninde konuşan, Kapşagay'ın yeni valisi Nurlan Kumataev, konuşmasında kentteki sanayi üretim hacminin 107,4 milyar tengeye ulaştığını ifade etti: "Bugün bölgede 325 çiftlik var ve ekili alanın büyüklüğü 13 bin hektarı geçmektedir. Yıllık gayri safi tarımsal üretim hacmi, geçen yıla göre 1 milyar tenge artarak, bu yıl 22,6 milyar tengeye ulaştı. Bugün, bölgenin tarım-sanayi kompleksinin gelişimi için önemli bir tesis olacak olan, Kapşagay ekonomisine 3.5 milyar tenge yatırımın yapıldığı sera kompleksi olan "LSTAgro" tesisini açıyoruz. Bu modern tesisin halka, kaliteli yerli tarım ürünlerinin sunulmasında önemli katkı sağlayacağına eminim" dedi. Sera tesisinin yöneticisi Samat Muhamedyarov, devletin "İş Yol Haritası" programının, bu sera projesinin başlatılması için iyi bir teşvik sağladığını ve 1 milyar tengeden fazla destek alındığını söyledi.

"2013 yılından bu yana kadar, sera kompleksinin 4 etabını tamamen istikrarlı bir şekilde hayata geçirdik. Şu anda LSTAgro'nun işletmelerinde yaklaşık 150 kişi çalışıyor. Altı ay içerisinde yapılan yeni sera kompleksinde, domateslerin

uygun şekilde büyümesi için gerekli tüm ekipman kuruldu ve damla sulama yöntemini kullanıp, tozlaşmayı iyileştirmek için Hollanda'dan teknolojik aletler ve Hollanda arıları getirildi. Ocak ayında yeni kurulan seradan domates satışına başlayacağız. Her bir sıraya yaklaşık 180 domates fidanı ekilmektedir. Hektar başına ortalama verim 90 tondur. Yılda 2000 ila 2.500 ton arasında kaliteli ürün almayı hedeflemekteyiz. Seralarımızda domates ve patlıcan yetiştiriyoruz. Genel olarak, yerel pazar olan Almati ve Nur-Sultan'ı ihtiyacını sağlamaktayız ve Rusya pazarına girmektediriz. Ayrıca Belarus'a ihracat teklifleri de var. Gelecek yıl salatalık ve biber yetiştirmeye başlamak istiyoruz", sera kompleksinin başkanı Samat Muhamedyarov planlarını paylaştı.

KAZAKİSTAN 2021 SONU İTİBARIYLA 85,7 MİLYON TON PETROL ÜRETİMİ OLACAK

Kazakistan Enerji Bakanı Magzum Mirzagaliyev'in bir bakanlar kurulu toplantısında yaptığı açıklamaya göre, 2021 yılı sonunda Kazakistan'ın petrol üretiminin 85,7 milyon tona, ihracatının ise 67,6 milyon tona ulaşması bekleniyor.

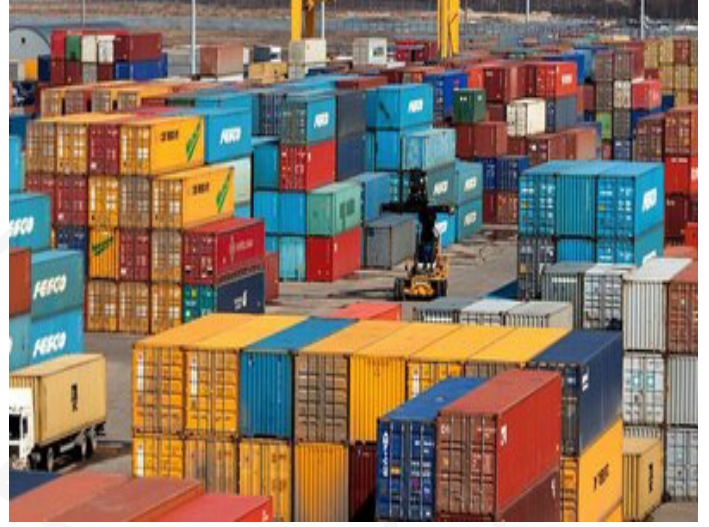
Mirzagaliyev'in belirttiği üzere ülkedeki petrol üretimi geliyor ve 2030 yılına kadar yıllık hacmin 104,2 milyon tona ulaşacağı tahmin ediliyor. Mirzagaliyev, açıklamasında şu hususları belirtti; "Gelecekte yeni projelerin hayata geçirilmesi ile petrol üretimi için planlanan hedeflere ulaşılması sağlanacaktır. Ancak Karaçaganak sahasındaki üretimin geliştirilmesine bağlı olarak petrol üretimi yılda 11 ila 12 milyon ton arasında olacak". Mirzagaliyev ayrıca, "Kaşagan sahasında bir gaz işleme tesisi inşası ülkedeki petrol üretimine katkıda bulunacak. 3 milyar metreküp ticari gaz üretmek ve petrol üretimini yılda 16 milyon tondan 20 milyon tona çıkarmak mümkün olacak" ifadelerini kullandı.

Bakan Mirzagaliyev sözlerinin devamında, Hazar Denizi'ndeki Hazar ve Kalamkas-Tengiz sahalarının geliştirilmesi ve 2028'den itibaren yılda 4 milyon ton daha petrol üretilmesine olanak sağlayacak bir proje üzerinde çalışmaların başladığını belirtti.

TACİKİSTAN'IN BDT ÜLKELERİ İLE TİCARETİ %26,4 BÜYÜDÜ

Tacikistan'ın Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ülkeleriyle olan ticaretinin 2020'nin aynı dönemine göre %26,4 arttığı bildirildi. İlgili haber, 2 Aralık'ta Centralasia.media internet sitesinde yayınlandı.

Ekonomik Kalkınma ve Ticaret Bakanlığı'na göre, Tacikistan ile BDT ülkeleri arasındaki toplam ticaret hacmi 2,4 milyar dolar seviyesini veya ülkenin toplam ticaret cirosunun %47,9'unu aştı. Tacikistan'ın ticaret hacmi, Türkmenistan ile %2,4, Kazakistan ile %31,2 ve Özbekistan ile %29,9 arttı. Tacikistan İstatistik Kurumu'na göre, Tacikistan'ın BDT ülkeleri arasındaki ana ticaret ortakları Rusya, Kazakistan ve Özbekistan'dır. Tacikistan'ın bu yılın son on ayında Rusya ile ticaret hacminin 1 milyar doları, Kazakistan ile 936,4 milyon doları ve Özbekistan ile 354 milyon doları aştığı aynı zamanda BDT ülkeleriyle ticaret dengesinin negatif olduğu ve mal ithalatının ihracat göstergelerini neredeyse 5 kat aştığı da kaydedildi. Toplamda Tacikistan, BDT ülkelere 433,7 milyon doların üzerinde mal ihraç etti ve yaklaşık olarak 2 milyar dolar ithal etti.

TACİKİSTAN VE TÜRKİYE EKONOMİK İŞ BİRLİĞİNİN GELİŞİMİNİ GÖRÜŞTÜ

Avesta ajansının açıklamasına göre, Ankara'da Tacikistan'ın Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçisi Eşref Gulov ile Türkiye'nin Ticaret Bakanı Mehmet Muş arasında yapılan görüşmede iş

birliğinin geliştirilmesine yönelik beklentiler ele alındı. Tacikistan Dışişleri Bakanlığı'na göre, taraflar mevcut durum ve hükümetler arası ticaret ve ekonomik iş birliği komisyonu çerçevesinde ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi için fırsatlar hakkında görüş alışverişinde bulundular.

Toplantıda taraflar, mevcut durumu ve Tacikistan-Türkiye Hükümetlerarası Ekonomik İşbirliği Komisyonu 11. Toplantısının Ortak Eylem Planı'nın maddelerinin uygulanmasına yönelik atılacak adımları ele aldılar. Aynı zamanda, ticaret, ekonomi, yatırım, bankacılık, tarım, enerji, sanayi, inşaat, mimarlık, ulaşım, sivil havacılık, iletişim, turizm, çevre koruma, sağlık, eğitim, bilim, kültür, savunma, çalışma, sosyal koruma, spor ve gençlik politikası alanlarında iş birliğini güçlendirme ile ilgili konuları ele aldı.

İstatistiklere göre, bu yılın ilk on ayında iki ülke arasındaki ticaret hacmi 314 milyon dolara ulaştı. Bunun 185 milyon dolarından fazlası Tacikistan'ın Türkiye'ye ihracatından oluştuğu bildirildi.

TACİKİSTAN'IN DIŞ TİCARET CİROSU ÜÇ KATINA ÇIKTI

Avesta ajansının haberine göre, bu yılın ilk on bir ayı için Tacikistan'ın dış ticaret hacmi 5 milyar 509,6 milyon ABD dolarını aştı ve geçen yılın aynı dönemine göre %33,4 arttı. Tacikistan Ekonomik Kalkınma ve Ticaret Bakanlığı'na göre, ülkenin ithalatı 3 milyar 705,6 milyon doları buldu ve geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 32 (898,7 milyon dolar) arttı. Bu dönemde yaklaşık 1.8 milyar dolar değerinde ihracat yapıldı ve 2020'nin aynı dönemi ile karşılaştırıldığında ihracat %36,4 (481,5 milyon dolar) kadar arttı. Tacikistan'ın başlıca ticaret ortakları arasında; Rusya ile 1 milyar 132,3 milyon dolar, Kazakistan ile 1 milyar 39,1 milyon dolar, Çin ile 769,9 milyon dolar ve İsviçre ile 726,4 milyon dolarlık ticaret hacmi gerçekleşti. Bunlar arasında en yüksek büyüme bir önceki yıla göre 1,8 kat artışla Çin ile ticarete (Çin Halk Cumhuriyeti) gerçekleşti.

KIRGIZİSTAN'A TÜRKMENBAŐ LİMANI'NIN KAPASİTESİNDEN YARARLANMA TEKLİFİ SUNULDU

Türkmenistan, Kırgızistan'a Doğu-Batı-Doğu güzergâhında kargoların taşınması için Türkmenbaşı Uluslararası Deniz Limanının imkanlarından istifade etmeyi değerlendirme önerisinde bulundu. İlgili öneri, çevrimiçi olarak düzenlenen "Türkmenistan-Kırgızistan Ticari-Ekonomik, Bilimsel-Teknik ve İnsani İşbirliği Komisyonu" 5. Toplantısı'nda ele alındı. Türkmenistan resmi basınında yer alan habere göre, çevrimiçi toplantıya iki ülkenin ilgili Bakanlıkları ve kurumları ile iş çevrelerinin yöneticileri ve temsilcileri katıldılar. İlgili haberde, çevrimiçi toplantıda iki ülkeyi Hazar Denizi'ne bağlayan ulaşım koridorunun oluşturulmasına ilişkin teklifler dile getirildi. Taraflar, görüşmeler kapsamında ticari ve ekonomik alanlarda işbirliğinin çeşitlendirme yolu ile ilerletilmesine ve karşılıklı ticaret hacminin artırılmasına katkı sağlayacak somut tedbirleri istişare ettiler ve bu yönde yapılacak çalışmalarını kararlaştırdılar. Ayrıca ihracat-ithalat hacminin artırılmasının yanı sıra mal ve hizmet yelpazesinin ve yatırım alanında ilişkilerin geliştirilmesi için iki ülke kurumları arasında doğrudan iletişimin kurulmasına yönelik ek tedbirlerin alınması ihtiyacını vurguladılar. Komisyon üyeleri, gelecek vaat eden alanlarda işbirliğinin

geliştirilmesinin önemine değinerek, iki ülke iş çevreleri arasında doğrudan ilişkiler kurulmasının desteklenmesi, ortak üretim yelpazesinin genişletilmesi ve derinleştirilmesi ve ortak işletmelerin oluşturulmasının işbirliği için önemli bir koşul olduğunu vurguladılar. Toplantının ardından, Türkmenistan-Kırgızistan Ticari-Ekonomik, Bilimsel-Teknik ve İnsani İşbirliği Komisyonu 5. Toplantısı sonuçlarına ilişkin Protokol imzalandı.

TÜRKMENİSTAN'DA AGARGUI GAZ SAHASI AÇILDI

Türkmengaz Devlet Anonim Şirketi'nin "Lebapgazçıkariş" idaresi tarafından işletilen gaz depolama alanlarına yeni Agargui sahası eklendi. Oilgas.gov.tm sitesinden alınan bilgiye göre, son zamanlarda, burada hidrokarbon ürünlerinin elde edildiği iki kuyu açılmıştır.

Devam eden büyük ölçekli çalışmalar, 2030 yılına kadar Türkmenistan Petrol ve Gaz Sanayisinin Geliştirilmesi Programı çerçevesinde gerçekleştirilecek. Malay büyük gaz sahasının yanında gelecek vaat eden bir alanda bulunan kuyuların sondajı, Devlet Şirketi Turkmengeologiya'nın "Lebapnebitgazgözleğ" keşif gezisinin delicileri tarafından gerçekleştirildi. Şu anda Agargui sahasından Türkmenistan-Çin uluslararası gaz boru hattına günde 300 bin metreküpten fazla doğal gaz gönderiliyor.

"Lebapgazçıkariş" departmanının jeologlarının çalışmaları, tüketicilere istikrarlı yakıt tedarikinde de büyük önem taşıyor.

Şu anda Agargui sahasında planlanan derinliği 3,3 bin metre olan bir üretim kuyusunun sondaj çalışmaları son aşamada. Sondaj çalışmalarının bu yıl sonuna kadar tamamlanması planlanıyor.

TÜRKMENİSTAN VE KAMAZ FİRMASI ELEKTRİKLİ OTOBÜS TEDARİKİNDE ANLAŞTI

Kamaz şirketi başkanı Sergey Kogogin'e atıfta bulunan Tatar-inform haber ajansı, müzakerelerin devam ettiği Türkmenistan ve Basra Körfezi ülkelerinde, elektrikli otobüs satış pazarını genişletme planlarını açıkladı.

Kamaz başkanı ayrıca bu tür ulaşımın Arap ülkeleri arasında popüler olduğunu vurguladı. Test için ekipman sağlanacağını ifade etti. Kamaz elektrikli otobüslerinin Türkmenistan'a teslimatı, Türkmenistan Devlet Başkanı Gurbangulu Berdimuhamedov ve Tataristan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rustam Minnihanov arasında 2021 yılı Mayıs ayında Aşkabat'ta görüşülmüştü.

Kamaz, kamyon üretiminde lider konumda bir firmadır ve ayrıca treyler, otobüs, motor ve güç ünitelerinin üretimi ile de uğraşmaktadır. 2021'de Rusya Federasyonu'nun büyük şehirlerinin caddelerinde faaliyete girmiş 350 elektrikli otobüs Kamaz tarafından üretildi.

YENİ DELHİ'DE HİNDİSTAN-ORTA ASYA DİYALOĞU'NUN ÜÇÜNCÜ TOPLANTISI YAPILDI

Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı, Dışişleri Bakanı Raşid Meredov'un başkanlığındaki Türkmenistan heyeti, pazar günü Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'de yapılan Hindistan-Orta Asya Diyalogu'nun üçüncü toplantısına katıldı.

Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, toplantıya Hindistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan Dışişleri Bakanları katıldılar.

Toplantıda çok yönlü iş birliğinin pekiştirilmesi ve karşılıklı ilgi alanlarına giren bölgesel ve uluslararası gündem maddelerinin ele alınması konusunda bir platform görevi gören Hindistan-Orta Asya Diyalogu'nun önemine dikkat çekildi. Ülkeler arasında bu tarz iş birliği formatının bölgesel barışı, güvenliği, istikrarı, sürdürülebilir kalkınmayı, aynı zamanda bölgesel refahı teşvik ettiği vurgulandı.

Türkmenistan Dışişleri Bakanı, Orta Asya ülkelerinin Hindistan ile siyasi, diplomatik, ticari, ekonomik, kültürel ve insani alanlarda karşılıklı ilişkilerinin uyumlu bir şekilde geliştirildiğini belirtti. Raşid Meredov ayrıca ilaç sanayi, bilgi teknolojisi, tarım, enerji, tekstil endüstrisi ve diğer alanlarda iş birliği için önemli fırsatların olduğunu vurguladı.

Dışişleri Bakanları Afganistan'da yaşanan gelişmeler üzerine görüş alışverişinde bulunarak, ülkenin barışçıl ve istikrarlı gelişimini desteklediklerini vurguladılar. Aynı zamanda Afganistan'ın bağımsızlığı, egemenliği ve toprak bütünlüğü ile birlikte ülkenin iç işlerine karışmazlık ilkesine saygılı olduklarını dile getirdiler.

Hindistan-Orta Asya Diyalogu'nun ikinci toplantısı, Ekim 2020'de çevrimiçi olarak yapılmıştı.

ÖZBEKİSTAN VE TÜRKİYE 5 MİLYAR DOLARLIK DIŞ TİCARET HEDEFİNE YAKLAŞIYOR

Özbekistan-Türkiye İhracatı Geliştirme Merkezi Başkanı Serdar Keskin, Özbekistan ile Türkiye arasındaki ticari ilişkiler ve ticaret hacmine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Son dönemde iki ülke arasındaki ticaret ve yatırım alanlarındaki iş birliğinin giderek arttığına dikkati çeken Keskin, bunun nedenlerinden birinin de ülkedeki iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik önemli adımlar atan Özbekistan'a yatırım ve iş yapmak için gelen Türk iş adamları sayısının belirgin ölçüde artması olduğunu söyledi.

Keskin, 2020 yılının Ocak-Ekim döneminde 1 milyar 654,2 milyon dolar olan Özbekistan-Türkiye dış ticaret hacminin 2021'in aynı döneminde 1 milyar dolardan fazla artış göstererek 2 milyar 710,9 milyon dolara ulaştığını belirtti. Keskin, "Türkiye, bu yıl ocak-ekim aylarında Rusya'nın ardından Özbekistan ile dış ticaret hacmini en çok artıran ikinci ülke oldu." diye konuştu.

Bu yıl Özbekistan ile Türkiye arasındaki dış ticaret hacminin ilk defa 3 milyar doları aşacağını dile getiren Keskin, "Özbekistan ile Türkiye, son yıllarda karşılıklı ticaret hacminin 5 milyar dolara çıkarılması konusunda iki ülke cumhurbaşkanları tarafından belirlenen hedefe bu yıl bir adım daha yaklaştı." ifadesini kullandı.

ÖZBEKİSTAN'DA ÜRETİLEN KAMYONLARIN EN BÜYÜK MÜŞTERİSİ KAZAKİSTAN OLDU

2021 yılı Ocak-Ekim döneminde Özbekistan, sekiz yabancı ülkeye 11,5 milyon dolar değerinde 714 adet kamyon ihraç etti. 2021'de, bir önceki yılın aynı dönemine nazaran 37 az kamyon üretildi. İlgili haber 10 Aralık günü centralasia.media internet sitesinde yer aldı.

Özbekistan Devlet İstatistik Komitesi'ne göre, yerel olarak üretilen kamyonların çoğu komşu Kazakistan'a satıldı (505 adet veya ihracatın yüzde 70'inden fazla). Özbekistan'dan kamyon alan diğer ülkeler: Kırgızistan (84), Singapur (71), Afganistan (29) ve diğer ülkelerdir (25).

Verilere göre 2021 yılının ilk 10 ayında Özbekistan'da 3257 adet kamyon üretildi. Ve bu sayı, geçen yılın aynı dönemine göre üretimin %1,5 düştüğünü gösteriyor. Koronavirüs salgınının zirve yaptığı 2020 Ocak-Ekim döneminde ülkede 3.306 kamyon üretildi. 2019 yılının aynı dönemi için bu değer 4.440 adet kamyondu.

YENİ ÖZBEKİSTAN KONUTLARI İÇİN 14 MİLYAR DOLAR AYRILACAK

Özbekistan'da, konut talebinin yüksek olduğu şehir merkezlerine yakın bölgelerde, Yangi Uzbekistan (Yeni Özbekistan) adı altında 29 konut kompleksi inşa edilecek.

Adalet Bakanlığı'na göre, Cumhurbaşkanı ilgili kararnameyi 9 Aralık'ta imzaladı.

Kararnameye göre, konut talebinin yüksek olduğu bölgelere 29 adet Yangi Özbekistan yerleşim alanı yapılacak. Bu alanlara 619 konut binası, 18 okul, 24 anaokulu, 15 sağlık merkezi yapılacak. Yangi Özbekistan'ın inşası için 489 hektar düşük verimli tarım arazisi tahsis edilecek.

Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, 2 Kasım'da düzenlenen video konferansta, Özbekistan'ın tüm bölgelerinde Yeni Özbekistan komplekslerinin inşası hakkında konuştu. Cumhurbaşkanı tarafından 250 binden fazla aileye barınma sözü verildi. Gelecek yıl Yeni Özbekistan yerleşim alanlarının inşası için 15 trilyon sum (yaklaşık 14 milyar dolar) tahsis edileceği de haberde verilen bilgiler arasında.

AZERBAJCAN VE ÖZBEKİSTAN ARASINDAKİ TİCARET HACMİ BEŞ KAT ARTTI

Trend.az'ın haberine göre, 15 Aralık günü Özbekistan Cumhurbaşkanlığı Stratejik ve Bölgeler Arası Araştırmalar Enstitüsü Müdürü Eldor Aripov, "Özbekistan Cumhuriyeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti diplomatik ilişkilerinde 25 yıl" çevrimiçi seminerinde Azerbaycan ve Özbekistan arasındaki ticaret hacminin son beş yılda beş kat artarak 100 milyon dolara ulaştığını bildirdi. Son yıllarda ülkeler arasındaki ikili ilişkiler niteliksel olarak

yeni bir seviyeye ulaşmış ve 2017'den itibaren Azerbaycan ile Özbekistan arasında stratejik ortaklığın geliştirilmesi konusunda 14'ten fazla toplantı yapılmıştır. Eldor Aripov, ekonomik işbirliği, endüstriyel işbirliği, ulaştırma-lojistik işbirliği ve turizme alanlarının önemine dikkat çekti.

Aripov, ülkeler arasında "Azermash" ile iş birliği içinde "Uzavtomotors" şirketi tarafından yeni araç montaj hatları kurulduğunu, ülkeler arasında yük taşımacılığının da arttığını kaydetti. Aripov ayrıca, "Azerbaycan topraklarında Özbek yüklerinin ücretlerinin iyileştirilmesi yük taşımacılığının hacminin artmasına neden oldu" dedi. Aripov'a göre, ülkeler ulaşım ağları alanında aktif olarak etkileşime girmektedir ve Özbekistan'ın Buhara ve Fergana bölgeleri ile Azerbaycan'ın yakın bölgeleri arasında bölgeler arası iş birliğinin önem arz etmektedir.

Aripov ayrıca uluslararası kuruluşlar içindeki işbirliğine ve bu kapsamda Türk Devletleri Teşkilatı'na dikkati çekti. Ayrıca petrol işleme ve petrol ürünleri, kimya endüstrisi, savunma ve sanayi kompleksinde iş birliği hakkında bilgiler veren Aripov, "Turizm alanından bahsetmemek de imkânsızdır. COVID-19 salgını öncesi dönemde turist sayısı %20 artış gösterdi" dedi.

TÜRKİYE ŞİRKETLERİ ÖZBEKİSTAN'DA VERİ İŞLEME MERKEZİ KURACAK

Taşkent Belediye Başkan Yardımcısı Sardor Abdullayev ve Türkiye Marmara Grubu Başkanı Akkan Suver başkanlığındaki bir grup Türkiyeli iş adamı, 14 Aralık'ta Taşkent'te bir araya geldi.

Tashkent.uz web sitesinin haberine göre, Sardor Abdullayev, misafirlere mümkün olan her türlü yardımı sağlamaya ve sorularını yanıtlamaya hazır olduğunu ifade etti. Karşılama için teşekkür eden Akkan Suver, belediyenin ilgili departmanlarının başında genç liderleri görmekten duyduğu memnuniyeti dile getirerek, sözü Türk firması Sigma Mühendislik'in kurucusu Abuzer Sari'ye verdi. Abuzer Sari, şirketinin faaliyetleri hakkında bilgi verdi ve ziyaretin amacının Taşkent'te bilgi işlem merkezlerinin inşası için ortak projeler geliştirmek ve uygulamak olduğunu söyledi.

Sardor Abdullayev, bilişim sektörünün geliştirilmesinin önemini ve Türkiyeli girişimcilerin önerilerinin sadece başkent için değil, tüm ülke için uygun olduğunu vurguladı.

Ayrıca Türkiyeli girişimcilere gerekli tüm bilgileri sağlamaya hazır olduğunu belirtti.

Ayrıca, Sardor Abdullayev'in, Özbekistan Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Bakanlığı yetkili temsilcileriyle görüşme sözü vererek, gerekli bilgilerin alınmasının ardından ikili diyalogun devam edeceğini açıkladığı bildirildi.

ÇABAHAR LİMANINDAN KARGO TAŞIMACILIĞI YAPILMASI İÇİN HİNDİSTAN, İRAN VE ÖZBEKİSTAN'IN İŞBİRLİĞİ OLANAKLARI

İran'ın Mehr Haber Ajansı'nın 15 Aralık'ta yayınladığı habere göre, İran'ın Liman ve Denizcilik Örgütü Genel Müdürü Ali Ekber Safai, İran İslam Cumhuriyeti olarak Özbekistan'ın İran'ın Çabahar Limanı'nın kapasitesinden yararlanmaya hazır olmasını memnuniyetle karşıladıklarını söyledi. İlgili haber 15 Aralık günü centralasia.media internet sitesinde yer aldı. Ali Ekber Safai, 14 Aralık'ta İran, Hindistan ve Özbekistan temsilcilerinden oluşan üçlü grubun sanal toplantısında yaptığı açıklamasında ayrıca, "İran İslam Cumhuriyeti, Özbekistan hükümetinin Çabahar Limanı'nın kapasitesini kullanmaya hazır olmasını ve Şahid Beheştî (Çabahar) Limanı'ndaki ticaret ve yatırımı teşvik planını memnuniyetle karşılamaktadır (...) Özbekistan'ın nlaşmaya katılmasının ardından Çabahar'ın öne çıkmasıyla, yakın gelecekte Hindistan, İran ve Özbekistan arasındaki ulaşımın daha da kolaylaştığını göreceğiz(...)" Son birkaç yılda, Çabahar Anlaşması'nın uygulanmasıyla, Şahid Beheştî Limanı'ndaki faaliyetler önemli ölçüde arttı ve biz Hindistan, İran, Afganistan, Özbekistan ve diğer Orta Asya ülkeleriyle tam iş birliğiyle Çabahar Limanı'ndaki faaliyetlerin daha da artacağını umuyoruz" dedi.

Hindistan Limanlar ve Su Yolları Bakan Yardımcısı, İran, Hindistan ve Afganistan arasındaki Çabahar Anlaşması'nın Afganistan'a denize erişim sağladığını ve İran'daki Çabahar Limanı'nın geliştirilmesine temel oluşturduğunu kaydetti. Hintli yetkili, son yıllarda Çabahar Limanı'nın bölgesel bir ulaşım merkezi haline geldiğini ve Hindistan'ı Orta Asya

ülkelerine bağlayan daha ekonomik ve istikrarlı bir rota sağladığını da sözlerine ekledi. Ayrıca Hindistan tarafı, Özbekistan'a, malların transit geçişi için Çabahar'a erişime izin verecek ve diğer Orta Asya ülkelerinin İran limanına erişmesini sağlayacak bir mekanizma oluşturulması çağrısında bulundu.

Özbekistan temsilcisi ise, Özbekistan ile Hindistan arasındaki ticaret hacminin geçen yıl önemli ölçüde arttığını ifade etti. Özbek temsilcisine göre, Çabahar Limanı bölge ülkeleri arasında ulaşım ve lojistiğin kolaylaştırılmasında önemli bir rol oynayabilir. Özbek yetkili, Özbek heyetinin yakın gelecekte Çabahar Limanı'nı ziyaret edeceğini de sözlerine ekledi.

ÖZBEKİSTAN İLE AFGANİSTAN ARASINDAKİ DEMİRYOLU İNŞAATI BAŞLIYOR

Özbekistan basınında yer alan habere göre, Özbekistan 2022 baharında Trans-Afgan demiryolunu işletmeye başlayacak ve Mezarı Şerif-Kabil-Peşaver demiryolu 2022 baharında hizmete girecek. Özbekistan Ulaştırma Bakanı İlhom Mahkamov, Pakistan'ın İslamabad kentinde Taliban Dışişleri Bakanı Amir Han Muttaki ile bir araya geldi. Mahkamov Ayrıca, Taşkent'in demiryolu inşaatı için Afgan teknik personel yetiştirmeyi düşündüğünü kaydetti. Özbekistan heyetinin Özel Temsilcisi Ismatulla Irgaşev de, Bakan Muttaki'yi Özbekistan'a resmi bir ziyarette bulunmaya davet etti. Özbekistanlı uzmanlara göre, Mezar-ı Şerif-Kabil-Peşaver demiryolu projesinin hayata geçirilmesi, Orta Asya, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve Avrupa'ya teslimat süresini önemli ölçüde azaltacaktır. Ismatulla Irgaşev, projenin tam olarak hayata geçirilmesi halinde Pakistan'dan Özbekistan'a nakliyenin 35 gün yerine 5 gün süreceğini söyledi. Bu güzergahtaki yük trafiği hacminin yılda 10 milyon tona ulaşması bekleniyor.

MİRZİYOYEV, ALMALIK'TAKİ YENİ FABRİKA İNŞAATINI İNCELEDİ

Özbekistan İnovasyon Bakanlığı'nın basın servisi tarafından yapılan açıklamaya göre, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, Almalık şehrini ziyaret ederek Almalık Madencilik ve Metalurji Tesis'i'nde (AMMT) "Yoşlik-1 Alanının Geliştirilmesi" yatırım projesinde yürütülen

çalışmaları inceledi. Proje maliyetinin 5 milyar doların üzerinde olduğu belirtiliyor.

Tesis alanı 11 bin hektar alanı kaplıyor ve altın, bakır, gümüş, molibden ve selenyum gibi değerli ve nadir metaller Tesiste işleniyor. Metal işleme faaliyetlerinin geliştirilmesi için tesiste üçüncü bir bakır işleme birimi inşa ediliyor. Yatırım iki aşamada uygulanacak: 2021-2025 döneminde ilk etap kapsamında 290 bin ton bakır katot, 38 ton altın ve 203 ton gümüş üretilmesi bekleniyor; 2024-2028 dönemindeki ikinci etap kapsamında, 400 bin ton bakır katot, 50 ton altın ve 270 ton gümüş metal üretilecek.

Cumhurbaşkanı Mirziyoyev, AMMT'deki üçüncü bakır işleme tesisinin temeline kapsül döşeme törenine katıldı. Proje "VEB RF" desteğiyle Gazprombank tarafından finans ediliyor, bu şekilde AMMT'nin geliştirilmesi için toplam 7 milyar dolar ayrılacaktır. Ekipman ve bileşenlerin önemli bir kısmı Rusya menşeli firmalar (sektör liderleri) tarafından sağlanacaktır. Yeni tesis için 1 milyar dolara Rusya'da makine ve birimlerinin satın alınması bekleniyor. AMMT, Özbekistan'daki tek bakır üreticisidir. AMMT, gümüş üretiminin yaklaşık % 90'ını ve altın üretiminin % 20'sini gerçekleştirmektedir.

KTMÜ Adına Sahipleri:

Rektör Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN,

Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek KULMIRZAYEV

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:

Prof. Dr. Yunus Emre GÜRBÜZ

Editör: Mehmet Yahya ÇİÇEKLİ

Sayfa Tasarımı: Özlem GÜL

Yayına Hazırlayanlar:

Maksat ACIKAN uulu, Zalina ADOBAŞEVA, Özlem GÜL, Aykanış SURANBAYEVA, Nurmira ABDİMALİK kızı, Emrah MİRA, Hadica ALIMBEKOVA

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov

Yerleşkesi, Bişkek

Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça, İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:

orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram, Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

orasammanas